

Olvasásismeret 1

nappali tagozat	esti tagozat
Tantárgy kódja: LOLV1B Kreditszáma: 2 A tanóra típusa: ea.+szem. és száma: 1+1 A számonkérés módja: gyj. A tantárgy tantervi helye: 1. félév Előtanulmányi feltételek: - Tantárgy státusza: kötelező	Tantárgy kódja: LOLV1EB Kreditszáma: 2 A tanóra típusa: ea.+szem. és száma: 5+5 A számonkérés módja: gyj. A tantárgy tantervi helye: 1. félév Előtanulmányi feltételek: - Tantárgy státusza: kötelező

TANTÁRGY CÉLJA:

Ismerjék meg a hallgatók az írásbeliség és az olvasás szerepét a kulturális tevékenységek rendszerében. Tanulmányozzák a felmérések tükrében az olvasás indítékait, az olvasást befolyásoló tényezőket.

TANTÁRGY TARTALMA:

- Az olvasáskutatás kialakulása, módszerei és fő területei.
- Szociológia - művelődésszociológia - olvasásszociológia fogalma.
- Magyarországi felmérések megismerése. Az olvasás szerepe a kultúráközvetítésben.
- Könyvkiadás, könyvvásárlás, családi könyvtárak. Az olvasást meghatározó tényezők.
- Különböző társadalmi csoportok olvasási szokásai.
- Az olvasás indítékai.
- A gyerekek és fiatalok olvasási szokásai, könyv- és könyvtárhasználata.
- Olvasmányok beszerzése, könyvtárhasználati szokások.
- Könyvtár- és könyvtároskép felmérések tükrében.
- Olvasáspszichológia feladata, lehetőségei. Olvasási készség általános lélektani megközelítésben. Az olvasás fiziológiai feltételei, főbb lélektani tényezői és mozzanatai.
- Életkori sajátosságok és olvasói igények.
- A műbefogadás pszichológiája.
- A személyiségfejlődés és az olvasás kapcsolata az egyes életkorokban.
- Az olvasmányok szerepe a személyiségfejlesztésben, önművelésben.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: a szemináriumokon való rendszeres és aktív részvétel, valamint a félév során az írásbeli dolgozatok sikeres teljesítése.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Gereben Ferenc - Nagy Attila: Olvasás és társadalom: Olvasásszociológia, olvasáslélektan, olvasáspedagógia: Szöveggyűjtemény. Budapest, OSZK KMK, 1992.
Olvasásszociológia 13-104. p.
Bibliográfia: 105-106. p.
Olvasáslélektan: 108-191. p.
Bibliográfia: 287-289. p.
2. Gereben Ferenc: Könyv, könyvtár, közönség. Budapest, OSZK, 1998.
3. Könyvtárosok kézikönyve. 4. köt., Határterületek. Budapest, Osiris, 2002.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Budapest, Osiris, 1997.
2. Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Budapest, Gondolat, 1985.

3. Eszenyiné Borbély Mária: A felhasználóképzés helyzete a magyarországi állami felsőoktatási intézményekben. = Könyvtári Figyelő, 44 évf. 1998. 3-4. sz. 444-450. p.
4. A feladatra készülni kell: A cigányság kulturális beilleszkedése és a közkönyvtár. Szerk. Nagy Attila, Péterfi Rita. Budapest, Gondolat, OSZK, 2004.
5. Gereben Ferenc: Olvasáskultúra és identitás. Budapest, Lucidus K., 2005.
6. Gereben Ferenc: Olvasásszociológia. In: Világirodalmi lexikon, 9. köt.
7. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1984.
8. Gereben Ferenc: Az ún. "Máté-effektus" az olvasás- és könyvtárszociológiában. = Könyvtári Figyelő, 43. évf. 1997. 3. sz. 466-475. p.
9. A határon túli magyarság olvasáskultúrája. Összeállítás olvasásvizsgálati és művelődésszociológiai felmérések eredményeiből. Szerk. Gereben Ferenc. Budapest, OSZK KMK, 1985.
10. Horváth Zsuzsanna: A szövegértési képesség fejlődésének vizsgálata. = Új Pedagógiai Szemle, 1996. júl. aug. 74-90. p.
11. Kádár Annamária: Mesepszichológia: Az érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban. Bp., Kulcslyukkiadó, 2012.
12. Kamarás István: Olvasásügy. Pécs, 2005.
13. Kamarás István: Olvasatok. Budapest, Osiris, 1996.
14. Koncz Károly: Történetek a könyvtárban. Budapest, MKE, FSZEK, 1994.
15. Lőrincz Judit: Az összehasonlító regénybefogadási vizsgálatról. = Könyvtári Figyelő,
16. 1991. 1. sz.
17. Magyar olvasáskultúra határon innen és túl. Budapest, Közép-Európa Intézet, 1993.
18. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Budapest, Gondolat, 1970.
19. Nagy Attila: Amerikanizálódunk? = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1996. május, 6-10. p.
20. Nagy Attila: Diplomagyár és/vagy értelmiségképzés. = Könyvtári Figyelő, 1998. 3-4.sz. 432-443.p
21. Nagy Attila: Háttal a jövőnek? Középiszkolások olvasási- és művelődésszociológiai vizsgálata. Bp., OSZK, Gondolat, 2003.
22. Nagy Attila: A könyvtár szociális funkciója. = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1993. november, 65-68. p.
23. Nagy Attila – Péterfi Rita: Olvasás, könyvtár- és számítógép-használat. = Könyvtári Figyelő, 2006. 1. sz. 31-44. p.
24. Nemes Erzsébet – Bárdosi Mónika: Könyvtárak és olvasási, könyvtárhasználati szokások 50 év távlatában a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján. = Könyvtári Figyelő, 2007. 2. sz. 209-226. p.
25. Az olvasás védelmében. Összeáll. és szerk. Szávai Ilona. Bp., Pont K., 2010.
26. Az olvasáskultúra fejlesztése: Konceptiók, programok és kampányok. Szerk. Bartos Éva. Bp., Könyvtári Intézet, 2009.
27. Péterfi Rita: A könyvtárhasználati szokások alakulása a számítógép- és az internethasználat tükrében. = Könyvtári Figyelő, 2006. 4. sz. 468-483. p.
28. Simon Zoltán: Az irodalom peremvidéke. Budapest, Múzsák K., 1990.
29. Tóth Loránd: Elsőéves tanítóképzős hallgatók könyvtárhasználati kultúrája. = Iskolakultúra, 6. évf. 1996. 1. sz. 45-50. p.
30. Vidra Szabó Ferenc: Hogyan készítsünk felmérést? Tanácsok kutató kedvű könyvtárosoknak. = Könyvtáros, 1989. 7. sz. 386-392. p.
31. Vidra Szabó Ferenc: A könyvtárosszociológia egy szociológiai vizsgálat tükrében. Budapest, OSZK KMK, 1988.
32. Vidra Szabó Ferenc: Saláta, retek, olvasnivaló. Könyvtárak a változó világban. Szociográfia. Budapest, Pápa, OSZK KMK, Jókai Mór Városi Könyvtár, 1991.
33. Vidra Szabó Ferenc - Péterfi Rita: Félelmek és szükségszerűségek. = Könyvtári Figyelő, 2004. 3. sz. 525-545. p.
34. www.hunra.hu, www.olvasas.lap.hu

Tantárgy felelőse: Dr. Lupkoviczné dr. Major Edit főiskolai docens, Ph.D.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Lupkovicsné dr. Major Edit főiskolai docens, Ph.D.